

Előszó-7: A földi élet hosszú távú esélyei és az azokat befolyásoló tényezők

Az erkölctelenséget okozó, az evolúció hatásosságát akadályozó és ezzel az élet hosszú távú esélyeit romboló jelenségek:

--- Az emberi faj megnőtt értelmi, elméleti képességei;

— Az öncélú, elvtelen, élvhajász örömszerzés általános, rosszra csábító hatása;

— Az előbbieket kiszolgáló önámítás (önccsalás, önbecsapás, öntömjénezés) és képmutatás képessége, jelensége;

A fenti, a rosszra csábító késztetésekre válaszként megjelent az emberben a lelkiismeret, a legfőbb jóra vivő késztetés;

— Az erkölcs egyik legrövidebb meghatározása pedig:

„Az erkölcs és a lelkiismeret ugyanazokat a késztetéseket jelenti, a küzdelmünket a rosszra csábító, öncélú, elvtelen, élvhajász kísértéseink ellen, az elszabadult vágyaink ellen, és azt a készséget, hajlandóságot, emelkedettséget, hogy felvállaljuk az erkölcsi döntéssel együtt járó nehézségeket, áldozatokat.”

— Az erkölcsösség bizonyos színvonala alatt egyetlen értelmes faj se léphet ki az ürbe, a kozmoszba; ugyanis az erkölcs hiánya ezt egyszerűen megoldja, mert amelyik értelmes faj nem éri el ezt az erkölcsi szintet, az elpusztul a túlszaporodása, a környezetszennyezése miatt, és ami ezeket okozza, az erkölcsösség hiánya miatt, vagyis az önzetlenség hiánya miatt, a szolidaritás hiánya, a közösség iránti alázat hiánya miatt. Így az arra éretlen fajok nem árthatnak az Univerzum többi életformájának, mert még azelőtt elpusztulnak, mielőtt az ürbe mélyebben be tudnának hatolni!)

Mi, földi emberek is az élet nevű csodálatos jelenség részesei vagyunk.

Az élet az anyag automatikus megnyilvánulása, az élő egyedek alkalmazkodnak a megváltozott külső (és belső, az egyeden belüli) adottságokhoz, tulajdonságokhoz, körülményekhez, és mindez rögzül a tovább-öröklődő genetikai anyagban.

A genetikai anyagban nemzedékről nemzedékre öröklődő hatalmas mennyiségű információt az emberi egyed elméje szintetizálja az egyed addigi élet-tapasztalataival, az egyedet befogadó közösség tapasztalataival (amelyet kultúrának is nevezünk), és kialakítja az életfenntartó ösztönös késztetéseinket.

Az élet legfontosabb törvénye és egyben a legfőbb érték az emberiség számára természetesen maga az élet folytatódása, fennmaradása.

Ez az egyedek túlélése révén, és bármely fajnál a faj egyedei túlélése révén valósul meg, a faj túlélését az egyedei kellő számú túlélése biztosítja. Kellő számú faj megléte (az élettani sokféleség, a biológiai diverzitás) esetén pedig biztosított az élet, az élő természet hosszú távú fennmaradása.

Az élet fennmaradását tehát az életfenntartó ösztönös késztetéseink biztosítják. Mivel az egyednek mindig a megváltozott körülményekhez kell alkalmazkodnia, ez azt jelenti, hogy az alkalmazkodás mindig többlet-energia-befektetést igényel, hiszen a változás során az egyednek meg kell változtatnia az addigi viselkedését, ez pedig mindig többlet-munkával, többlet-energia kifejtésével jár.

Az evolúció során nyilván emiatt alakult ki a vágyak rendszere, amely jutalmazó érzésekkel igyekszik elérni, hogy az egyedek végrehajtsák az alkalmazkodás során az életfenntartó ösztönös késztetések által sugalmazott, ösztönzött feladatokat, meg hozzák a szükséges áldozatokat. Persze, kialakultak a büntető-elrettető érzések is, amelyek az egyednek az életfenntartó ösztönös késztetések által meghatározott helyes viselkedéstől való eltérését igyekeznek megakadályozni.

Ezeket az ösztönös késztetéseket az ember előtti több milliárd éves időszakban az élőlények - a fennmaradt állatok ill. fajok - maradéktalanul végrehajtották. Amelyikük nem, az egyszerűen elpusztult...

Az ember megjelenésével azonban ez már nem zajlik olyan zökkenőmentesen, mint annak előtte, az emberi lény már legtöbbször nem az evolúció, az élet fennmaradása érdekei szerint cselekszik, és az ösztönös késztetései közül legtöbbször csak a nagy élvezeteket, örömeket jelentő késztetéseket hajtja végre, öncélúan, elvtelenül, végülis erkölcstelenül, csak az élvezetek, örömek megszerzéséért.

Ennek okait, a jelenlegi evolúciós helyzetet igyekszik felderíteni jelen írás.

---1. A Földön jelenleg a túlélésért zajló ádáz küzdelem oka szerintem az, hogy az evolúció a paradigmaváltás küszöbére érkezett: az állati típusú élet fenntartásáért felelős életfenntartó ösztönös késztetések az emberi faj megjelenésével (az emberben) immár nem képesek ellátni a feladatukat.

---2. Melyek azok az új tényezők, amelyek ezt megnehezítik?

---2a. Elsősorban az emberi faj értelmi, elméleti képességei, amelyek az állatoknál még megfelelően működő életfenntartó ösztönös késztetések működését alapjaiban változtatták meg, az ebben az írásban később leírásra kerülő módon (a vágyak és az azokat kielégítő jutalmazó érzések eredeti,

“erkölcsös”, evolúciósan helyes működését teljesen ellehetetlenítve, mert az emberi egyedek sajnos legtöbbször csupán önmagukban a vágyaikat akarják kielégíteni, az öröm, a boldogság, az élvezet öncélú, elvtelen, élvhajász, mindenáron történő megszerzését tűzik ki fő célul, de a jutalom-érzések kiutalása feltételeit, a nehézségekkel, áldozatokkal járó cselekvést, viselkedést már nem vállalják fel, és ez maga az erkölcstelenség).

---2b. Az előbb említett fejlett képességeink által lehetővé tett öncélú, elvtelen, élvhajász örömszerzés lehetősége az emberi evolúciót alapjaiban torpedózta meg, mert a fejlett emberi elmébéli képességek lehetővé teszik, hogy a vágyainkat anélkül is kielégítsük, hogy cserébe végrehajtanánk az életfenntartó ösztöneink késztetéseit (a lelkiismeretünk szavát), meghozzuk az evolúció által az adott helyzetben szükséges áldozatokat, így viszont, az evolúciós szerződést elcsalva, a könnyebb, de erkölcstelén úton járva megszerezzük az élet legvonzóbb érzéseit, az evolúciós jutalmazó érzéseket: a testi élvezeteket és a lelki örömet, boldogságot, tehát a testi- és a lelki-érzelmi gyönyöröket (mindig hangsúlyozva, hogy ez a csalás csak egy ideig hatásos, a lelkiismeret előbb-utóbb megbünteti a csalókat, lelki és testi betegségeket okozva, ha az önkritika, a megbánás és a kijavítás szándéka nem jelenik meg az illető egyén tudatában...).

Az „öncélú, elvtelen, élvhajász örömszerzés” rosszra csábító kényszerének nem ellenállva, az ún. erkölcsi „könnyebb út”-ra lépve jön létre lényegében minden emberi bűn, erkölcstelenség, mulasztás, helytelenség, minden hamisság, csalás, hazugság; mert a rendes körülmények között az egyén és a közösség életképességét szolgáló körülmények (a vágyak csábítása) a könnyebb útra lépve mind a visszájukra fordulnak (a vágyak kielégítése öncéllá válik, elszakad az eredeti feltételtől: az áldozatok meghozatalától, vagyis az erkölcsös cselekvéstől; hiszen csak az áldozat-hozatal megtétele, a nehézségek felvállalása után járna jogosan és véglegesen a jutalom-érzés!):

--- pl. ha a befolyás, a hatalom az egyéni-közösségi kiválóság eredménye, akkor joggal élvezi az egyén vagy a közösség a megnövekedett befolyással, a hatalommal járó előnyöket a többi egyénnel és hasonló közösségekkel szemben; ilyen előny pl. a túlélést biztosabbá tévő ún. erőforrások megszerzése, mint pl. a jobb, melegebb szálláshely a barlangban, a zsákmányból való nagyobb részesedés, a döntések során megnőtt befolyás, stb.;

míg ha az egyén vagy közösség a hatalmat, a befolyást nem az érdemeivel érdemli ki, hanem csalás, hazugság, képmutatás, aljas erőszak segítségével, akkor az így szerzett hatalom felhasználása a hatalmat birtokló egyén vagy

kisebb közösség érdekei szolgálatában kifejezetten káros, evolúció-ellenes, élet-ellenes, kontra-szelektív, súlyosan helytelen, erkölcstelen.

---2c. Az elménkben az új helyzetben létrejött önámítás (öncsalás, önbecsapás, öntömjénezés) képessége, jelensége a harmadik említendő tényező az erkölcstelenség kialakulásában. Az önámítás az, amely mind a lelkiismeretünket, mind a tudatunkat igyekszik becsapni, ámítani, avégett, hogy ne tudatosodjon bennünk az, hogy a könnyebb útra léptünk, megtagadtuk a lelkiismeretünk szavát, és hogy az az öntömjénezés, az az önszépítés, amelyet képmutatóan igyekszünk a környezetünkkel, a külvilággal is elhitetni, úgymond nem is csalás útján jött létre, és mi állítólag valóban olyan kiválóak, értékesek vagyunk, mint ahogyan azt mi magunk képzeljük és a minket körülvevő közösség a képmutatásunk, a hazugságaink révén hiszi.

Tehát az önámítás-képmutatás a legátfogóbbnak tekinthető jelenség bennünk az erkölcstelenség létrejötte folyamatában. Ennek az eredménye az ún. "hamis önbecsülés", amely kifejezés még a köznyelvbe is átment, jól szemléltetve, hogy mennyire általános az emberi lénynél az erkölcsi felelősség eltagadása, csalással, hamissággal.

---3. Hogy reagált az evolúció erre a veszélyes fordulatra?

Úgy, hogy megjelent az emberben a lelkiismeret.

A lelkiismeret az, amely biztosítani igyekszik az életfenntartó ösztönös késztetéseink eredeti törekvéseit: azt, hogy az egyén (közösség) a helyes úton maradjon, tehát azt, hogy végrehajtsa az életfenntartó ösztönös késztetéseit az eredeti, evolúciós célnak megfelelően: úgy, hogy az valóban az élet fennmaradását szolgálja, és ne az öncélú, elvtelen, élvhajász örömszerzést. Tehát az önámítás (és általában, minden, ami eltér a valóságtól, minden, ami csalás, hazugság és minden, ami nem igazságos, tehát nem a valóság talaján áll) evolúció-ellenes, élet-ellenes, míg a lelkiismeretünk az evolúció szolgálója, az élet fennmaradása legfőbb segítője. Az önámítás a rosszra csábító, erkölcstelen, eltorzult ösztönös késztetéseink (a hedonista vágyaink) kiszolgálója, megvalósítója az elménkben, míg a lelkiismeret a jóra vivő legfőbb ösztönös késztetésünk, az élet fennmaradása érdekei és így az erkölcsösségünk őrzője a tudatunkban.

És álljon itt az erkölcsösség-fogalmam legrövidebb alakja is:

„Az erkölcsösség annak a mértéke, amennyit a lelkiismeretünk késztetéseiből megvalósítunk”

Az erkölcs egyik legrövidebb meghatározása pedig:

„Az erkölcs és a lelkiismeret ugyanazokat a késztetéseket jelenti: a küzdelmünket a rosszra csábító, öncélú, elvtelen, élvhajász kísértéseink ellen, az elszabadult vágyaink ellen, és azt a készséget, hogy felvállaljuk az erkölcsös döntéssel együtt járó nehézségeket, áldozatokat.”

Itt jegyzem meg, hogy a

„Harcz László: Fogalomtár” c. írásomban megtalálható az itt használatos legfontosabb fogalmak leírása az általam ennek az új szemléletnek a szellemében alkotott fogalom-meghatározásokkal.

Az emberiség mára elérkezett az űrkorszak küszöbére. Emiatt talán fontos az a véleményem, felismerésem is, hogy a földi élet erkölcsi színvonala egyben a világegyetem összes más életformája számára is védelmet jelent, mert a mostanában a Földön zajló tragikus események (a klíma-katasztrófa stb.) azt mutatják, hogy az erkölcsösség bizonyos színvonala alatt egyetlen értelmes faj se léphet ki az űrbe, a kozmoszba; ugyanis az erkölcs hiánya ezt egyszerűen megoldja, mert amelyik értelmes faj nem éri el ezt a szintet, az elpusztul, a túlszaporodása, a környezetszennyezése miatt, és ami ezt okozza, az erkölcsösség hiánya miatt, az önzetlenség hiánya miatt, a szolidaritás hiánya, a közösség iránti alázat hiánya miatt. Így az arra éretlen fajok nem árthatnak az Univerzum többi életformájának, mert még azelőtt elpusztulnak, mielőtt az űrbe mélyebben be tudnának hatolni!